OKRUHY OTÁZEK KE ZKOUŠCE Z PŘEDMĚTU

TEORIE KOGNITIVNÍCH SYSTÉMŮ

- 1. **Základní pojmy a vztahy mezi nimi, souvislosti** kognice, strojová inteligence, strojové učení a učící se algoritmy; vztah data–informace–znalosti, ontologie; formalismy strojového učení (hypotézy); historické souvislosti; aplikační domény; úspěšné případy a problémy.
- 2. **Obecná klasifikační úloha a obecný učící se systém** popis paradigmat; popis účelu a činnosti jednotlivých částí; rozhodovací pravidlo; operátory strojového učení; úloha strojového učení (její podmínky a cíle); učení s učitelem a bez učitele, regrese a klasifikace (aplikace).
- 3. Bayesovské učení rámcový popis bayesovských metod, jejich význam a účel, souvislosti; základní pravděpodobnostní aparát, nezávislost jevů; Bayesova věta a její interpretace; optimální bayesovský klasifikátor; naivní bayesovský klasifikátor popis, rozbor činnosti, příklady použití; strategie výběru hypotézy; učení NBK.
- 4. **Lineární regrese** popis techniky; tvar hypotézy; cenová (pokutová) funkce její tvar a optimalizace; algoritmy učení; gradientní sestup vs normální rovnice popis činnosti algoritmů, podmínky, problémy; míra učení.
- 5. **Vícerozměrná lineární regrese** popis techniky; tvar hypotézy; cenová (pokutová) funkce; gradientní sestup v nD terénu problémy a omezení (Rosenbrockova funkce); škálování příznaků; míra učení.
- 6. **Polynomiální regrese** popis techniky; tvar hypotézy; cenová (pokutová) funkce; výběr příznaků a volba tvaru hypotézy; normální rovnice a její výpočet možné problémy; kritérium volby mezi NR a GS.
- 7. Logistická regrese popis techniky; tvar hypotézy a interpretace poskytovaných výsledků; cenová (pokutová) funkce logistické regrese; rozdíl oproti ostatním regresím, smysl a účel použití; rozhodovací hranice; optimalizační techniky; technika One-vs-All.
- 8. Robustní regresní metody posouzení robustnosti regresních metod, motivace k hledání robustních metod; definice outlieru, detekce v datech; alternativy metody nejmenších čtverců: Least Trimmed Squares, Least Absolute Deviations, M-estimation, Iteratively Re-weighted Least Squares; RANSAC; Theil-Sen.

- 9. Regularizace popis techniky, její význam a účel; underfitting/overfitting; bias a rozptyl význam veličin a jejich vyvážení; potlačení přeučení postupy; matematicko-logické pozadí regularizace; regularizovaná cenová (pokutová) funkce a regularizované verze lineární a logistické regrese; pokročilá optimalizace regularizovaných cenových funkcí pomocí výpočetního software.
- 10. Support Vector Machines popis techniky; matematický model; tvar hypotézy a rozhodovací hranice odvození tvaru a mechanismus umístění; nelineární rozhodovací hranice, jádra, jejich podoby; úprava hypotézy ve verzi s jádry, výběr landmarků; trénování, vyvážení biasu a rozptylu; nasazení SVM, podmínky, výhody/nevýhody.
- 11. **Neuronové sítě** definice, popis paradigmatu, vlastnosti, oblasti a způsob použití; biologický neuron, jeho matematický model, McCulloch-Pittsův neuron, RBF neuron; aktivační funkce; vrstevnaté sítě, MLP; cenová funkce a její optimalizace; trénování, backpropagation, klasifikace neuronovou sítí.
- 12. Clustering (shlukování) popis techniky, podstata, účel a využití; metoda K-means; centroidy, jejich výběr, algoritmus K-means; strategie volby počtu shluků (metoda lokte), cenová funkce, optimalizační úloha shlukování; trénování.
- 13. Redukce dimenzionality souvislost redukce dimenzionality se strojovým učením; účel, význam a použití, aplikace; technika PCA popis, princip činnosti, matematický aparát; preprocessing dat; algoritmus PCA, realizace pomocí výpočetního softwaru; rekonstrukce dat, reprojekce, stručný popis SVD; výběr počtu hlavních komponent.
- 14. Slepá separace zdrojů popis techniky a motivace k její aplikaci, souvislost se strojovým učením; základní vlastnosti, problém koktejlového večírku, aplikační domény a specifika; přehled metod slepé separace signálu; technika ICA, popis, podmínky a omezení; nezávislost komponent a její matematické modelování; hlubší porozumění principu ICA CLV, míry "negaussovskosti"; algoritmus ICA, volba počtu iterací.
- 15. Evoluční výpočty a genetické algoritmy popis techniky, souvislost s biologickou evolucí, motivace k aplikaci a aplikační oblasti; techniky kódování genotypu; fitness function; obecný předpis evolučního algoritmu, SOEA vs MOEA; operátory a parametry GA; strategie výběru jedinců nové generace.